

**УХВАЛА
ПЕРШОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Бельбаса Владислава Володимировича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини одинадцятої статті 284, абзацу першого частини другої статті 392 Кримінального процесуального кодексу України

Київ
20 березня 2024 року
№ 56-1(II)/2024

Справа № 3-26/2024(52/24)

Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у складі:

Юровська Галина Валентинівна (голова засідання, доповідач),
Городовенко Віктор Валентинович,
Мойсик Володимир Романович,

розглянула на засіданні питання щодо відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Бельбаса Владислава Володимировича про відповідність Конституції України (конституційність) частини одинадцятої статті 284, абзацу першого частини другої статті 392 Кримінального процесуального кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Юровську Г.В. та дослідивши матеріали справи, Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. До Конституційного Суду України звернувся Бельбас В.В. із клопотанням перевірити на відповідність частині першій статті 8, частині першій статті 55, пунктам 1, 3, 8 частини другої статті 129 Конституції України (конституційність)

частину одинадцяту статті 284, абзац перший частини другої статті 393 Кримінального процесуального кодексу України (далі – Кодекс).

Частиною одинадцятою статті 284 Кодексу визначено, що „ухвала суду про закриття кримінального провадження може бути оскаржена в апеляційному порядку“.

Абзацом першим частини другої статті 392 Кодексу визначено, що „ухвали, постановлені під час судового провадження в суді першої інстанції до ухвалення судових рішень, передбачених частиною першою цієї статті, окремому оскарженню не підлягають, крім випадків, визначених цим Кодексом. Заперечення проти таких ухвал можуть бути включені до апеляційної скарги на судові рішення, передбачене частиною першою цієї статті“.

Із матеріалів справи вбачається, що Вищий антикорупційний суд ухвалою від 13 грудня 2022 року відмовив у задоволенні клопотання захисника обвинуваченого Бельбаса В.В. про закриття відповідного кримінального провадження на підставі пункту 10 частини першої статті 284 Кодексу.

Апеляційна палата Вищого антикорупційного суду ухвалою від 10 січня 2023 року відмовила у відкритті апеляційного провадження за апеляційною скаргою Бельбаса В.В. на ухвалу Вищого антикорупційного суду від 13 грудня 2022 року. При цьому суд зазначив, що Кодекс не містить „можливості окремого апеляційного оскарження ухвали суду про відмову у задоволенні клопотання про закриття кримінального провадження до ухвалення остаточного рішення за наслідками судового розгляду у суді першої інстанції“.

Верховний Суд постановою від 23 листопада 2023 року ухвалу Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду від 10 січня 2023 року залишив без зміни.

На думку автора клопотання, „неможливість оскарження в апеляційному порядку ухвали про відмову у закритті кримінального провадження, попри можливість оскарження в апеляційному порядку ухвали суду про закриття кримінального провадження є обмеженням конституційного права обвинуваченого на судовий захист, порушенням засади рівності, змагальності, а також забезпечення права на апеляційний перегляд судового рішення“.

Обґрунтовуючи твердження про неконституційність оспорюваних приписів Кодексу, Бельбас В.В. посилається на окремі приписи Конституції України, Кодексу, на рішення Конституційного Суду України, Європейського суду з прав людини, практику конституційних судів зарубіжних країн, а також на судові рішення у його справі.

2. Розв'язуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга має містити конкретні приписи закону України, які слід перевірити на відповідність Конституції України, та конкретні приписи Конституції України, на відповідність яким треба перевірити закон України, а також обґрунтування тверджень про неконституційність закону України (його окремих приписів) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, порушено внаслідок застосування закону (пункти 5, 6 частини другої статті 55); конституційна скарга є прийнятною за умов її відповідності вимогам, визначеним статтями 55, 56 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

Бельбас В.В. твердить, що „неможливість оскарження в апеляційному порядку ухвали про відмову у закритті кримінального провадження є обмеженням конституційного права в аспекті відсутності можливості на відміну від сторони обвинувачення апеляційного перегляду такого питання“, що суперечить, зокрема, пунктам 1, 3, 8 частини другої статті 129 Конституції України.

За юридичною позицією Конституційного Суду України, викладеною в Рішенні від 17 березня 2020 року № 5-р/2020, „право на апеляційний перегляд справи, передбачене пунктом 8 частини другої статті 129 Конституції України, є гарантованим правом на перегляд у суді апеляційної інстанції справи,

розглянутої судом першої інстанції по суті. Водночас зазначений конституційний припис не позбавляє законодавця повноваження передбачити можливість апеляційного оскарження будь-якого рішення, що його ухвалює суд під час розгляду справи, але не вирішує її по суті, або встановити обмеження чи заборону на оскарження в апеляційному порядку окремих процесуальних судових рішень, якими справа не вирішується по суті“ (абзац восьмий підпункту 2.2 пункту 2 мотивувальної частини).

Зі змісту конституційної скарги випливає, що, аргументуючи твердження про неконституційність частини одинадцятої статті 284, абзацу першого частини другої статті 392 Кодексу, Бельбас В.В. фактично висловив незгоду із законодавчим регулюванням оскарження рішень судів щодо закриття кримінального провадження, а це не можна вважати належним обґрунтуванням тверджень про невідповідність Конституції України оспорюваних приписів Кодексу в розумінні пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Отже, Бельбас В.В. не дотримав вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Бельбаса Владислава Володимировича про

відповідність Конституції України (конституційність) частини одинадцятої статті 284, абзацу першого частини другої статті 392 Кримінального процесуального кодексу України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Першої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ПЕРША КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**